

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ
etapa locală, 18 februarie 2017
Clasa a VII-a

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timp de lucru: 3 ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 120 de puncte.

SUBIECTUL I – Lectura 50 de puncte

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde corect tuturor cerințelor formulate în sarcinile de lucru:

A. „Azi am citit cartea lui Ionel Teodoreanu: *Ulița copilăriei* – și am plâns. Nu mi-a fost rușine: am plâns. M-am spălat repede cu apă rece pe față, ca să nu mă zărească cineva și să vadă un miop emoționat și lăcrămând. Am fost toată ziua îndrăgostit de *Sonia. Cred că am avut chiar mai mult succes decât *Ștefănel. M-am închipuit frumos, interesant și glorios. M-am închipuit la Medeleni, cântând ***Sheherazada*, cu Sonia alături.

Azi dimineață, e drept, mi s-au ivit încă doi coși. I-am cercetat mult timp în oglindă și m-am întrebat dacă mă va plăcea Sonia. Am întrebat-o. Și Sonia mi-a răspuns că geniul meu a impresionat-o mai mult decât numărul coșilor de pe frunte...

Zadarnic mă prefac: sunt trist. Eu n-am fost la țară niciodată. Și când apune soarele primăvara – din mansarda mea cu ferestrele deschise, eu visez la livezi și la crângurile înflorite, la izvoare. [...] Eu, însă, n-am fost la țară niciodată.

În serile de vară hoinăresc pe străzi, pe sub salcâmi și visez idile rustice, mărturisiri sub plină lună sau cuvinte pătimase pe care nu le voi rosti niciodată. În serile de vară, zadarnic încerc să-mi sfârșesc capitolele din Felix Le Dantec. Mi-e sufletul schimbat, iar eu sting lampa și visez. De multe ori m-am întrebat ce am eu în serile de vară. Dar n-am găsit răspuns.

Iar astăzi am citit *Ulița copilăriei* și-am plâns. Am plâns, pentru că eu n-am simțit niciodată cele ce simt eroii cărții acesteia. Eu le-am visat numai. Eu n-am avut moșie și n-am avut prietene care să-și petreacă convalescența la moșia mea. Când eram mic, adormeam tremurând de frig și mă jucam cu fetele cizmarului de alături, care n-au avut niciodată ciorapi și purtau rochițe de stambă.[...]

Am plâns, dar am pus apoi cartea în raft și am râs. Am râs de mine, pentru că eram încă sentimental și visător. Și mi-am spus:

Ulița copilăriei e o caramelă bună pentru băieții slabi de înger ca Robert și ca Dinu. E o carte cu păpuși luxoase, cu poze. [...]

...Zadarnic. Eu am rămas tot trist și tot îndrăgostit de Sonia.

Iartă-mă, Ionel Teodoreanu, dar dacă există Sonia, spune-i că un băiat urât, care nu știe ce vrea, e trist din pricina ochilor ei. Spune-i să vină să-mi dăruiască trei cuvinte de mângâiere.”

(Mircea Eliade, *Romanul adolescentului miop*)

*Sonia, Ștefănel = personaje din romanul *Ulița copilăriei*

** *Șeherezada (Sheherazada)* = operă a compozitorului rus Nikolai Rimsky- Korsakov, bazată pe ideile povestirilor din „O mie și una de nopți”

B. „Putem să ne identificăm cu personajele de ficțiune și cu acțiunile lor pentru că, în baza unui acord narativ, începem să trăim în lumea posibilă a poveștii lor ca și cum aceasta ar fi lumea noastră reală. [...] Am mai încercat să îi demonstrez prietenului meu că puterea unui personaj de ficțiune de a face oamenii să plângă depinde nu doar de calitățile sale, ci și de obiceiurile culturale ale cititorilor. [...] Textele de ficțiune nu adoptă niciodată drept cadru o lume total diferită de cea în care trăim noi, nici măcar dacă sunt basme sau literatură science-fiction. Chiar și în astfel de situații, dacă este menționată o pădure, se înțelege că e mai mult sau mai puțin asemănătoare pădurilor din lumea reală, în care copacii sunt de natură vegetală.

[...] Pentru a fi în permanență conectați emoțional cu *locuitorii* unei lumi posibile, ficționale, e necesar să satisfacem două cerințe: (1) trebuie să trăim în lumea posibilă ficțională ca și cum am trăi neîntrerupt într-un vis cu ochii deschiși și (2) trebuie să ne comportăm ca și cum am fi unul dintre personaje.”

(Umberto Eco, *Confesiunile unui tânăr romancier*)

a. Înțelegerea textului (12 puncte)

1. Prezintă o trăsătură comună și una diferită, analizând comparativ cele două texte-suport. **6 p.**

2. Motivează, în 40-60 de cuvinte, utilizarea persoanei I, plural, în secvența selectată din textul **B**:
Putem să ne identificăm cu personajele de ficțiune și cu acțiunile lor pentru că, în baza unui acord narativ, începem să trăim în lumea posibilă a poveștii lor ca și cum aceasta ar fi lumea noastră reală.

6 p.

b. Scriere despre textul ficțional (30 de puncte)

Redactează o compunere, de 20-25 de rânduri (200-250 de cuvinte), în care să prezinți relația dintre cititor și lumea cărților, așa cum se reflectă în conturarea personajului din textul **A**, al cărui autor este Mircea Eliade.

În realizarea compunerii vei avea în vedere următoarele repere:

- ilustrarea relației dintre cititor și lumea cărților, cu secvențe adecvate, selectate din textul-suport; **8 p.**
- prezentarea argumentată cu exemple selectate din text a patru trăsături ale personajului identificat și a mijloacelor de caracterizare; **8 p.**
- identificarea temei și a unor idei/ sentimente transmise cititorului; **6 p.**
- evidențierea a două moduri de expunere utilizate în conturarea personajului; **4 p.**
- interpretarea originală a ideilor ilustrate în text. **4 p.**

Redactarea răspunsului la punctul **b - 8 puncte** - unitatea compoziției – 1p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul – 1p.; coerența exprimării și a textului – 1p.; ortografie – 1p.; punctuația – 1p, așezarea în pagină – 1p, respectarea numărului de rânduri - 2 p

SUBIECTUL II - Practica rațională și funcțională a limbii (10 puncte)

Scrie un text de 10-15 rânduri (100-150 de cuvinte), în care să-ți exprimi opinia despre afirmația din textul **B**, valorificând și experiența ta de lectură: *Pentru a fi în permanență conectați emoțional cu locuitorii unei lumi posibile, ficționale [...] trebuie să ne comportăm ca și cum am fi unul dintre personaje.*

SUBIECTUL III - Elemente de construcție a comunicării (50 de puncte)

1. Găsește câte un sinonim, potrivit sensului din text, pentru cuvintele subliniate: *am citit*, *emoționat* (textul **A**), *să demonstrez*, *asemănătoare* (textul **B**). **4 puncte**
2. Precizează valorile morfologice ale cuvintelor subliniate în secvențele: *Azi am citit cartea lui Ionel Teodoreanu Ulița copilăriei*; *spune-î că un băiat urât [...] e trist*. Construiește câte un enunț cu altă valoare morfologică, pentru fiecare dintre cuvintele menționate, pe care o vei preciza. **8 puncte**
3. Selectează, din secvența citată, câte un cuvânt corespunzător fiecărui mijloc intern de îmbogățire a vocabularului: *M-am închipuit frumos, interesant și glorios.[...] Zadarnic mă prefac: sunt trist. Eu n-am fost la țară niciodată. Și când apune soarele primăvara – din mansarda mea cu ferestrele deschise, eu visez la livezi și la crângurile înflorite.*
Precizează, pentru fiecare cuvânt selectat, procedeul prin care se formează. **6 puncte**
4. Construiește trei locuțiuni verbale care să conțină substantivul *lume*. **6 puncte**
5. Selectează două cuvinte care au omonime, din secvența: *Textele de ficțiune nu adoptă niciodată drept cadru o lume total diferită de cea în care trăim noi*. Alcătuieste câte un enunț cu fiecare dintre omonimele acestora. **4 puncte**
6. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: *În serile de vară, zadarnic încerc.; când apune soarele primăvara; mi s-au ivit încă doi coși.* **5 puncte**

7. Rescrie propoziția din secvența următoare, punând verbul la diateza pasivă: *Am pus apoi cartea în raft.* **3 puncte**
8. Precizează cazul pentru fiecare dintre substantivele din enunțul: *Iartă-mă, Ionel Teodoreanu, dar dacă există Sonia, spune-i că un băiat urât [...] e trist din pricina ochilor ei.* **8 puncte**
9. Explică utilizarea virgulei în secvența: *E o carte cu păpuși luxoase, cu poze.* **3 puncte**
10. Explică utilizarea cratimei în structura: *n-am avut prietene.* **3 puncte**